

ENDÜSTRİYEL KALIP TEKNİSYENİ

TANIM

Metal veya metal olmayan makine parçalarının istenilen ölçülerde en az malzeme ile insan gücü ve takım tezgâhları (presler, enjeksiyon makineleri vb.) yardımıyla, en kısa sürede üretilebilmesini sağlayan kalıp aparatlarının tasarımını ve üretimini yapan kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İmal edilecek ürünün proje ve şartnamelerini inceler,
- İmal edilecek ürünün seri biçimde üretiminin yapılabilmesi için gerekli olan kalıbın tasarımını yapar,
- Gerekli olan kalıbın krokisini, montaj resmini ve kalıp parçalarının teknik resimlerini hazırlar,
- Teknik resim bilgilerine göre kullanılacak malzeme boyutlarını belirler ve tasarım esnasında belirlenmiş malzeme cinslerine uygun gerekli olan malzemelerinin siparişini verir,
- Takım tezgâhları yardımıyla (Konvansiyonel, CNC) kalıp parçalarının üretimini yapar veya yaptırır,
- Teknik resim bilgilerine uygun üretimi gerçekleşmiş olan kalıp parçalarının montajını yapar veya yaptırır,
- Montajı tamamlanmış kalıbın deneme işlemini güvenlik kurallarına dikkat ederek uygun tezgâhlarda (eksantrik pres, hidrolik pres, enjeksiyon makinesi, ekstruder makinesi vb.) yapılmasını sağlar,
- Kalıbın deneme sürecinde karşılaşılan hataları belirler ve bu hataların giderilmesini sağlar,
- Tamamlanmış olan kalıbı üretimin gerçekleştirileceği tezgaha bağlar ve deneme üretimini gerçekleştirir,
- Şartnamelerde belirtilen hiçbir aksaklığa meydan vermeden kalıbı teslim eder,
- Kalıpta üretim süresince oluşabilecek problemlerin giderilmesini ve belirli sürelerde kalıbın bakım işlemlerini yapar,
- Kalıp üretiminde kullanılan araç – gereç ve makinelerin bakımını yapar,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Konvansiyonel ve bilgisayar kontrollü (CNC) talaşlı imalat tezgâhları (torna, tesviye, planya, matkap, saç kıvrırma taşlama ve vargel tezgâhları, kesme tezgâhı vb.),
- Soğuk ve sıcak şekillendirme tezgâhları,
- Hava ve buhar basıncıyla çalışan cihaz ve donanımlar,
- Kesen, biçen, bükten, delen, kıvrır ve talaş kaldıran el aletleri (el breyzi, spiral taşlama, el matkabı, rayba, kılavuz, zımpara, ege vb.),
- Kaynak makineleri, indüksiyon açacağı,
- Demir, çelik, bakır, alüminyum vb. metal malzemeler,
- Plastik ve plastik türü malzemeler,
- Bilgisayar, İşletim sistemi ve CAD/CAM yazılımları.

ENDÜSTRİYEL KALIP TEKNİSYENİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENELÖZELLİKLER

Endüstriyel Kalıp Teknisyeni olmak isteyenlerin;

- Şekiller arasındaki ilişkileri algılayabilen,
- Dikkatli ve aynı işi devamlı yapmaktan sıkılmayan,
- Matematik ve fizik konularına ilgi duyan,

kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Endüstriyel kalıp teknisyenleri imalat endüstrisinde, kapalı alanda ve genellikle ayakta görev yapar. Çalışma ortamı gürültülüdür. Yapılan işte kesici aletler kullanıldığından ve imalat süresince talaş çıktığından iş kazası riski yüksektir. Daha çok uğraş konusu sac metal ve/veya plastik parçaların üretiminin yapılması için gereken kalıplarının imalatıdır. Çalıştığı kurumda üstleriyle, çalışma ekibiyle ve müşteriler ile iletişim içindedir.

ENDÜSTRİYEL KALIP TEKNİSYENİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumlarının Makine ve Tasarım Teknolojisi alanı “Endüstriyel Kalıp” dalında verilmektedir.

Ayrıca, yeterli sayıda müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinde de “Makine Teknolojisi” alanı “Endüstriyel Kalıp” dalında mesleğin eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Ortaokulu tamamlamış olmak,
- Milli Eğitim Bakanlığınca okul türlerine ve alan/dala göre belirlenen giriş koşullarını taşımak.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

- Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.
- Ortak genel kültür dersleri ve alanın temel ortak kazanımları içeren meslek dersleri 9. sınıfta verilmekte olup yıl sonunda öğrenci dal/mesleğini belirler.
- 9. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin ilgi ve istekleri de dikkate alınarak dal/meslek seçimi yapılmaktadır.
- Dal/mesleğe ait kazanımları içeren dersler 10, 11. ve 12. sınıfta verilmektedir.
- Başarı düzeyleri iyi derece olanlar akademik destek dersleri içeren programı tercih etme hakkına sahiptir.

Mesleki eğitim okulda teorik/uygulamalı, işletme ve atölye ortamlarında ise uygulamalı olarak verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitimini bitirenler “Meslek “Lisesi” diploması verilmektedir. Ayrıca, 3308 sayılı kanunda belirtilen hükümler doğrultusunda, ustalık belgesinin yetki ve sorumluluklarını taşıyan mesleklerinde bağımsız işyeri açma belgesi de verilmektedir.

ENDÜSTRİYEL KALIP TEKNİSYENİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Günlük hayatımıza girmiş birçok alet, cihaz ve makinenin (otomobil, lastik, ütü, bilgisayar, çatal, kaşık vb.) üretiminde temel unsur haline gelmiş kalıpcılık mesleği bu özelliği itibarıyla birçok üretim alanında ayrı bir yere sahiptir.

Meslek elemanları, endüstrinin yoğun olduğu bölgelerde rahatlıkla iş bulabildikleri gibi çeşitli makine parçalarının üretildiği ve kalıp imalatı yapılan küçük işyerlerinde de çalışabilirler.

Kalıpcılık, ülkemizde eğitimi verilen meslek alanları içinde oldukça yenidir. Gelişen teknolojiye ve artan ihtiyaçlara paralel olarak bugün sanayimizin en fazla ihtiyaç duyduğu meslek olup, çalışma alanları oldukça geniştir. Müşteri talebinin değişmesi ve artması ürün çeşitlerinin geliştirilmesi, iyi yetişmiş kalıpcılara geniş çalışma alanları ve iş bulma olanakları sağlamaktadır.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden aşağı olmamak üzere ücret verilir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Çalışanların asgari ücretten başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

ENDÜSTRİYEL KALIP TEKNİSYENİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Meslek liselerinin Makine ve Tasarım Teknolojisi alanı “Endüstriyel Kalıp” dalından mezun olanlar, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Ustalık belgesini alarak kendi işyerlerini açabilirler. Kendi işyerini kuranlar girişimci olarak da ilerleme kaydedebilirler.

Ustalık belgesine sahip olanlar ayrıca, işyerinde çırak çalıştırması için de mesleki eğitim merkezlerinde düzenlenen İş Pedagojisi kursuna katılıp, başarılı olmaları durumunda Usta Öğreticilik belgesine sahip olurlar.

BENZER MESLEKLER

- Bilgisayarlı Makine İmalatçısı(CNC)
- Bilgisayar Destekli Endüstriyel Modellemeci
- Bilgisayar Destekli Makine Ressamı
- Dökümcü.

ENDÜSTRİYEL KALIP TEKNİSYENİ

H- EK BİLGİLER

-

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- Türk Meslekler Sözlüğü,
- 3308 Sayılı Kanun,
- MESS Metal Sanayi İş Gruplandırma Sistemi,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması – ISCO-08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar,

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.